

METODERAPPORT

Til SKUP-konferansen 2006-01-16

De falske Mikel kontraktene

Publisert i Dagbladet: 1.10., 26.11., 8.12. og 9.12.

Journalist: Tore Bergasker, t. 90097190
Medium: Dagbladet, Akersgata 49, 0180 Oslo t. 22310600

Innledning

Jeg fikk et vikariat på sporten fra 8. mai, og da var John Obi Mikel-saken allerede så vidt i gang. Andre reportere på sporten i Dagbladet hadde dekket at den nigerianske spilleren signerte kontrakt med Manchester United, og at han få dager senere sa at han ikke vedkjente seg den. Hans nigerianske agent var kommet til Norge og de to hadde startet en katt og mus lek med Lyn, politiet og den norske offentligheten.

Saken hadde så mange interessante elementer at jeg ivret etter å være med å dekke den. To av verdens største fotballklubber, Chelsea og Manchester United, sto på hver sin side og trakk i en gutt fra Nigeria som bare dager tidligere hadde fylt 18 år. Med i drakampen var også noen av de mektigste og mest innflytelsesrike aktørene i norsk og internasjonal fotball. Lyn, Norsk Toppidretts gymnast, Rune Hauges firmaer Libero og Profile og et kobbelt av andre internasjonale fotballagenter.

Saken var komplisert og hadde mange vanskelige sider. Denne rapporten er begrenset til den delen av saken som gjelder de falske kontraktene, så selv om jeg har dekket alle sakens sider (som jeg er kjent med), vil jeg i det videre konsentrere meg om forfalskingene. Det er denne siden av dekningen som metodemessig har skilt seg ut.

Metoden

Det ble tidlig klart for meg at saken var så komplisert at det vil være viktig å skaffe skriftlig dokumentasjon på så mye som mulig. Et greit utgangspunkt for dette ble delt ut av Lyn på en pressekonferanse 18. mai. Klubben offentliggjorde sin redegjørelse til Fotballforbundet av samme dato, med alle sine bilag.

Men redegjørelsen manglet noen helt sentrale dokumenter, nemlig kontraktene som de kranglet om.

Jeg jobbet med kilder på begge sider av konflikten og bestemte meg for å få ut så mye av dokumentasjonen som mulig. Ikke nødvendigvis fordi det lå nyhetsaker i dette umiddelbart, men fordi er så komplett arkiv som mulig ville være essensielt senere i dekningen. Jeg har vært usikker på mye, men ikke på at denne saken kom til å gå lenge før den ble løst.

I løpet av flere møter med kilder gjennom våren, sommeren og høsten fikk jeg et ganske fyldig arkiv over dokumentene i saken. Først fikk jeg kontrakten Mikel i følge Lyn undertegnet 22. april, så fikk jeg den kontrakten de hadde undertegnet i september og som var blitt faxet til Mikels pappa i Nigeria for at han skulle co-signere. Senere på sommeren fikk jeg avtalen mellom Mikel og Manchester United. Jeg fikk også tilgang til korrespondansen som ble sendt inn til det internasjonale fotballforbundet FIFA fra alle partene.

Når jeg fikk dokumentene, førte det ofte ikke til umiddelbare saker i avisa. For det første var de store, og det tok mye tid å gå gjennom dem. For det andre var det mange sider ved det som sto der som ikke skulle vise seg å bli sentrale før det var gått litt tid.

I slutten av september får jeg tilgang til et brev som Mikels engelske advokat Steven Tregear skrev til FIFA 6. september. Der kommer han med en helt ny – og nesten utrolig

– påstand. Nå skriver han at Mikel ikke signerte kontrakten med Lyn fra 22. april, og at den kontrakten som har stått helt sentralt i FIFAs behandling av saken er forfalsket.

Etter beskyldninger om press og villedning i forbindelse med kontraktsinngåelsen med Manchester United, var dette enda en påstand som i utgangspunktet virket for grov til å ha særlig tiltro til. Skulle Lyn, en ledende eliteserieklass i Norge, risikere sitt renommè, sitt gode forhold til kanskje verdens største fotballklubb – Manchester United, 67 mill. kroner i overgangspenger og muligens kraftige sanksjoner fra NFF ved å signere falskt?

Lørdag 1. oktober publiserer vi saken der jeg avslører påstanden fra Mikel om at Lyn har forfalsket kontrakten fra april.

Men det er ikke før 25. november, saken tar av. Mikels advokater har skrevet i et tilsvarende til FIFA at de vil anmelde Morgan Andersen til politiet, samtidig som de tar ut et søksmål for å få rettens kjennelse på at det ikke foreligger noe bindende kontraktsforhold mellom fotballspilleren og Lyn.

I tilsvaret gjentar Mikel sin beskyldning om at kontrakten fra april er forfalsket. En engelsk skriftekspert er hyret inn og han bekrefter påstanden.

Mikel anklager Lyn for å ha laget ny forside til en kontrakt som Mikel signerte med Lyn 8.9.04.

Lyn hevdet de aldri hadde sett denne kontrakten før, og at det ikke finnes noen annen kontrakt som agent John Shittu har signert på enn den fra april.

Dette er nå to av i alt fem kontrakter som så langt er blitt presentert i saken. De er identiske, bortsett fra at side en og side fem i begge versjonene. Og det er ikke tilfeldig at det er disse sidene som skiller seg ut. Det er de som er datert.

Dateringen på kontraktene er helt vesentlig, for i henhold til FIFA reglementet er det ikke lov å tegne profesjonell kontrakt med en spiller under 18 år.

Fra mitt tidligere arbeid, satt jeg på kontrakten fra april og fra en sentral kilde fikk jeg en kopi av kontrakten Mikel hadde sendt til FIFA. Disse ble presentert på trykk 26.11. under tittelen "Dette krangler de om".

Det var åpenbart at noe var forfalsket. Sidene 2,3,4,6,7,8 og 9 var helt identiske i de to kontraktene. I tillegg til at Oslo politiet nå etterforsket anmeldelsen, engasjerte Lyn privatetterforsker Leif A. Lier til å undersøke saken. Han engasjerte skriftekspert Odd Holmen til å vurdere kontraktene.

Partene hadde nå hver sin skriftekspert i tillegg til at politiet etterforsket saken. I og med at jeg satt på kopier av de helt sentrale dokumentene i saken bestemte jeg meg for å få en egen uavhengig ekspert til å vurdere saken for Dagbladet. Det verserte så mange versjoner av sannheten om kontraktene, og begge partene hadde leid inn sine skriftekspert. Jeg regnet med at alle ville konkludere til støtte for sine oppdragsgivere.

I tillegg til Kripos er det kun to norske skriftekspert med autoritet. Odd Holmen og Reidun Wilhelmsen, begge med fortid i Kripos. Holmen ville naturlig nok ikke gjøre dette i og med at han jobbet for Lier på saken. Wilhelmsen ville heller ikke se på den for Dagbladet. Hun fryktet at det ville diskvalifisere henne fra å få et oppdrag fra Lier på et senere tidspunkt i saken.

Men jeg diskuterte skriftanalyse med henne, og blant annet spurte jeg om hvilke autoriteter som fantes utenfor Norge. Hun kjente ikke til uavhengige svenske

skriftekspert, men sa at Statens Kriminaltekniska Laboratorium i Sverige selvsagt er dyktige. De tilsvarer Kripós` kriminaltekniske avdeling i Sverige. Særlig hadde skriftekspert Frank Leander lang erfaring på området, og hun regnet med at han kjente godt til det svenske miljøet.

Jeg ringte Leander for å høre om han viste om noen som kunne ta et slikt oppdrag for Dagbladet. Han fattet interesse for saken, og spurte meg raskt om jeg ikke kunne sende dokumentene til ham, så skulle ha se hva han fikk ut av dem. Selvsagt kunne jeg det. Ingenting var for meg bedre enn om "Sveriges Kripós" ville hjelpe til med dette.

Leander ville ha originaler, men det hadde ikke jeg. Jeg sendte ham kopiene jeg selv hadde fått, etter å ha tatt nye kopier til meg selv. Etter å ha tatt alle forbehold om hvor usikkert det var å undersøke signaturer på grunnlag av kopier, kom han med en overraskende konklusjon.

-Jeg vil bli overasket om noen av disse omstridte signaturene er ekte, sa han i Dagbladet 8.12.

Han mente altså at både agent John Shittu og Lyn-direktør Morgan Andersen mest sannsynlig har forfalsket dokumenter. Dette var for meg en overraskende konklusjon, for jeg kan fortsatt ikke skjønne at begge parter i konflikten skulle ha interesse av å forfalske. Det må finnes en original, og parten som er tjent med den vil vel ikke ty til forfalsking?

Leander svarte uansett at han kun forholder seg til de tekniske bevisene, og ikke tar hensyn til hvordan saken står når han vurderer dem – naturlig nok.

Da Mikels advokater diskuterte oppslaget på kontoret dagen etter, fikk de seg en overraskelse. Den kontrakten vi trykket fra april 05 var ikke den samme som de hadde fått fra NFF.

Jeg møtte de, og vi sammenliknet de to kontraktene. De var helt like i innhold, men signeringene var helt tydelig forskjellige. Dermed var det dukket opp enda en kontrakt i den uoversiktelige saken. 10.12. avslørte vi at det var "Enda en Mikel kontrakt på bordet", og at det nå finnes to kontrakter datert 22.4.05.

De ville gjerne ha kopi av min kontrakt, men det kunne jeg selvsagt ikke gi dem. Senere har de funnet igjen "min" april-kontrakt ved å lete i gammel korrespondanse.

Etisk vurdering

Når politiet etterforsker noe som kan bli en straffesak, kan det være problematisk å vurdere hvor langt man kan gå i å involvere seg i etterforskning av saken. Er det greit at mediene kjører en parallell etterforskning med politiet?

I denne saken var det ikke bare politiets etterforskning å forholde seg til. Partene kjørte hvert sitt løp med privatdetektiver og private skriftekspert. I et slikt konglomerat av etterforskning vil det fort komme motstridende konklusjoner.

Når jeg valgte å gå til vår egen skriftekspert, var det for på dette tidspunkt å få en sakkyndiguttalelse som ikke var farget av å være utført på oppdrag fra en part i konflikten.

Problemer med å få saken prioritert

Som det går frem av faksemilene jeg legger ved, har flere av sakene fått relativ beskjeden utstråling på trykk. Det har vært et problem for meg gjennom hele Mikel-saken, at den er så komplisert. Noen ganger har jeg lurt på om noen skjønner noe som helst av det jeg skriver om. Det spørsmålet har ledelsen i Dagblad-sporten også stilt seg. Saken fikk etter hvert så mange sider, at leserne ga opp å holde oversikten. De fikk problemer med å skille nytt fra gammelt og vesentlig fra uvesentlig.

Nye sider ved saken ble problematisert så ofte at det ikke var mulig å henge med for andre enn vi som jobbet med dette.

Internt har det vært en vanskelig å få prioritert saken ordentlig, selv når det har vært en utvikling. Men jeg vil også si at jeg har fått mye god tilbakemelding både fra sjefer og andre reportere som synes det er flott at jeg har holdt fast i saken.

Tidsbruk

Jeg jobbet på sporten fra mai til september. Der jobbet jeg med Mikel-saken innimellom andre saker.

I oktober begynte jeg på nyhetsavdelingen og skulle i utgangspunktet ikke jobbe med sportssaker. Etter eget ønske fikk jeg lov til å holde fast i Mikel-saken selv om jeg byttet avdeling. De aller fleste Mikel-sakene mine er gjort på kveldstid hjemmefra, etter at jeg har jobbet med andre saker på dagen.

Jeg har ikke på noe tidspunkt, verken mens jeg jobbet på sport eller nyhet, fått avsatt tid til bare å konsentrere meg om dette.

Jeg anslår at jeg fra mai til nå har jobbet gjennomsnittlig 8 timer i uka med Mikel-saken.

Oslo 16.1.2006

Tore Bergsaker